

Hotel El-Ruha Yayınıdır.

Ocak 2022 | Sayı : 1

EL-RUHA

AKTÜEL

Başkan BEYAZGÜL ile
Şanlıurfa Üzerine Söyleşi

İnsanlık Hazinesi Taştepeler
Göbeklitepe ve
Karahantepe

Urfa Usulü Çiğköfte
ve Boranı

HOTEL EL-RUHA

Urfa Mutfağından Yöresel Tatlar ile Zenginleştirilmiş Açıkbüfe Kahvaltı Keyfi

- • • Soslu Patlıcan
- • • Kurutulmuş Biber
- • • Kurutulmuş Domates
- • • Kurutulmuş Patlıcan
- • • Patates Kızartma
- • • Fakir Kebabı
- • • Biber Reçeli
- • • Biber Reçelli Omlet
- • • Menemen
- • • Lolaz
- • • Haşlanmış Nohut
- • • Haşlanmış & Yağda Yumurta
- • • Çorba
- • • Peyirli Börek
- • • Külünce Çeşitleri
- • • Fakir Cips (heprişk)
- • • Ekmek Çeşitleri
- • • Sosis-Sucuk
- • • Kaymak
- • • Köy Tereyağı
- • • Köy Yoğurdu
- • • Bal - Pekmez -Tahin
- • • Beyaz Peynir
- • • Urfa Peyniri
- • • Kaşar Peyniri
- • • Örgü Peynir
- • • Dil Peyniri
- • • Çubuk Peyniri
- • • Hatay Peyniri
- • • Zeytin Çeşitleri
- • • Tahin Helvası
- • • Reçel Çeşitleri
- • • Kuru Kaysı
- • • Kuru Üzüm Çeşitleri
- • • Çikolatalı Mısır Gevreği
- • • Mevsim Meyvesi
- • • Salatalık Söğüş
- • • Domates Söğüş
- • • Roka -Dereotu
- • • Kaçak & Yerli Çay
- • • Kahve Çeşitleri
- • • Meyve Suyu Çeşitleri

REZERVASYON İÇİN: 0414 215 44 11
www.hotelelruha.com

İÇİNDEKİLER

2

Sunuş

**Tarihin Başladığı
Topraklardan Selamlar**

3

Kapak Konusu

**İnsanlık Hazinesi
Taştepeler**

Göbeklitepe ve Karahantepe

14

Söyleşi

**Başkan BEYAZGÜL ile
Şanlıurfa Turizmi**

17

Hizmetlerimiz

**El-Ruha'dan
Eşsiz Hizmetler**

20

Bizden Haberler

El-Ruha'dan Haberler

27

Sanatçı Portresi

**Ressam M. Nihat
KÜRKCÜOĞLU**

35

Gezelim - Görelim

**Şanlıurfa
Arkeoloji Müzesi**

37

Kültür - Sanat

**Urfa'da Geleneksel
Sıra Gecesi**

39

Yerel Mutfak

**Urfa Usulü Çiğköfte
ve Borani**

Kapak Konusu

**İnsanlık Hazinesi
TAŞTEPELER**

HOTEL EL-RUHA AKTÜEL

Sahibi

Av. M. Şevket KÜÇÜK

Hukuk Danışmanı

Av. Muhammed Harun KÜÇÜK

Av. Ahmet KÜÇÜK

Editör

S.Sabri KÜRKCÜOĞLU

Görsel Yönetmen

Mustafa AKGÜL

Yazı İşleri Müdürü

İsmail KÜÇÜK

Sekreteryası

Ali SAK

İletişim

0414 215 44 11

Dergideki Yazıların Sorumluluğu
Yazarlarına aittir. Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir

Baskı

Elif Matbaası

0414 314 14 68

Hotel El-Ruha Yayınıdır.

Ücretsizdir.

Tarihin Başladığı Topraklardan *Selamlar*

Av. M. Şevket KÜÇÜK

El-Ruha Otelcilik Turizm İnş. San. Tic. A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı

Şanlıurfa; doğa, kültür ve inanç değerlerinin yanı sıra, dünya'da ilk defa tarımın yapıldığı, ilk buğdayın üretilerek dünyaya yayıldığı topraklar üzerinde yer almaktadır. 12.000 yıllık tarihi boyunca zengin kültürlerin harman olduğu Şanlıurfa; kültür ve medeniyetin dünyaya yayıldığı "Bereketli Hilal" olarak adlandırılan topraklar üzerinde kurulmuş dünyanın en eski şehri unvanına sahiptir.

Göbeklitepe, Karahantepe, Harran, Şuayb Şehri, Soğmatar, gibi ören yerleriyle; birer saray güzelliğindeki tarihi evleriyle, sokaklarıyla, hanlarıyla, hamamlarıyla, camileriyle, çeşmeleriyle, köprüleriyle, kapalı çarşılarıyla ve geleneksel el sanatlarıyla adeta bir açık hava müzesi görünümü vermektedir.

Şanlıurfa; çok tanrılı Pagan ve Sabii inançlarına ait mabetlerin bulunduğu, İbrahim Peygamber'in doğduğu, Musa Peygamber, Şuayb Peygamber, Yakup Peygamber, Eyyüp Peygamber ve Elyesa' Peygamber'in yaşadığı, İsa Peygamber'in kutsadığı, "Peygamberler Şehri" olarak da bilinmektedir.

Göbeklitepe ve Karahantepe kazılarında rastlanılan, Urfa taşından yapılmış insan, aslan, domuz, yılan, akbaba, turna gibi çeşitli hayvan heykelleri ve rölyefleri Anadolu'nun en eski heykel atölyelerinin Urfa'da olduğunu, heykel ve taş kabartma (rölyef) gibi plastik sanatların dünyadaki en eski örneklerinin 12.000 yıl önce bu topraklarda üretildiğini kanıtlamaktadır.

Mimaride ve süslemede taşların hüküm sürdüğü, geleneksel mimari dokunun ve kültür varlıklarının yaşatıldığı Şanlıurfa tarihi kent merkezinde; ev, konak, han, hamam, cami, kilise, çeşme, türbe, kaya mezarı gibi yapıların mimari özellikleri, barındırdıkları zengin taş işçiliği 12.000 yıl önceki gelenekten beslenerek ve birçok medeniyetin izlerini taşıyarak günümüze ulaşmıştır.

Hotel El-Ruha yatırımını gerçekleştirmedeki amacımız; geleneksel mimarimizi çağdaş bir anlayışla bütünleştirerek günümüzde yaşatmak, bu düşünceyle oluşturduğumuz bu mekânla Şanlıurfa'nın turizmdeki konaklama ihtiyacına katkıda bulunmak, aynı zamanda şehrimize gelen konuklarımıza ev sahipliği yaparak "Hz. İbrahim'den gelen Urfa misafirperverliği"ni en güzel şekilde sunmak olmuştur.

Merih Karaaslan'ın mimari projesine ilave olarak yürütülen dış cephe taş uygulamasında; mimar Abdülkadir Öcal, Öğr. Gör. Sabri Kürkçüoğlu'nun tasarımları ve maharetli taşçı ustalarının işçiliği ile ortaya koydukları konsol, cumba, revak, kemer, sütun ve pencere alınlığı gibi dış cephe detayları otel yapımıza saray görünümü vermiştir.

Adını şehrimizin bin yıl önceki isminden alan, "Geleneksel Urfa Saray Mimarisi" tarzında "Urfa Taşı"ndan yapılan "Hotel El-Ruha"da; Dergâh, Balıklıgöl, Kale, Haleplibahçe'deki Mozaik Müzesi ve Arkeoloji Müzesi manzaralı odalarla siz değerli konuklarımıza 2005 yılı Mayıs ayından beri hizmet vermenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Misafirlerimizi güler yüzle ağırlarken, onlara tarihin kalbi Şanlıurfa'da konaklamanın zevkini doyasıya yaşattığımızı inanıyoruz.

Büyüleyici mimarisi, tarihi sokakları ve tarihi evleri, yüzyıllardan bu yana "ahilik" geleneğinin yaşatıldığı tarihi çarşıları, bu çarşılardaki geleneksel el sanatları ve yöresel ürünleri, lezzetli yemek çeşitleri, müziği ve sıra geceleri ile insana tarihin içinde yolculuk yaptırın şehrimizi görmeleri ve tarihi misafir severliği yaşamaları için tüm dünyayı kadim şehrimize bekliyoruz.

Hoşgörü ve huzur şehrinde misafirlerimize sevgi ve saygılar sunuyoruz.

İnsanlık Hazinesi

TAŞTEPELER

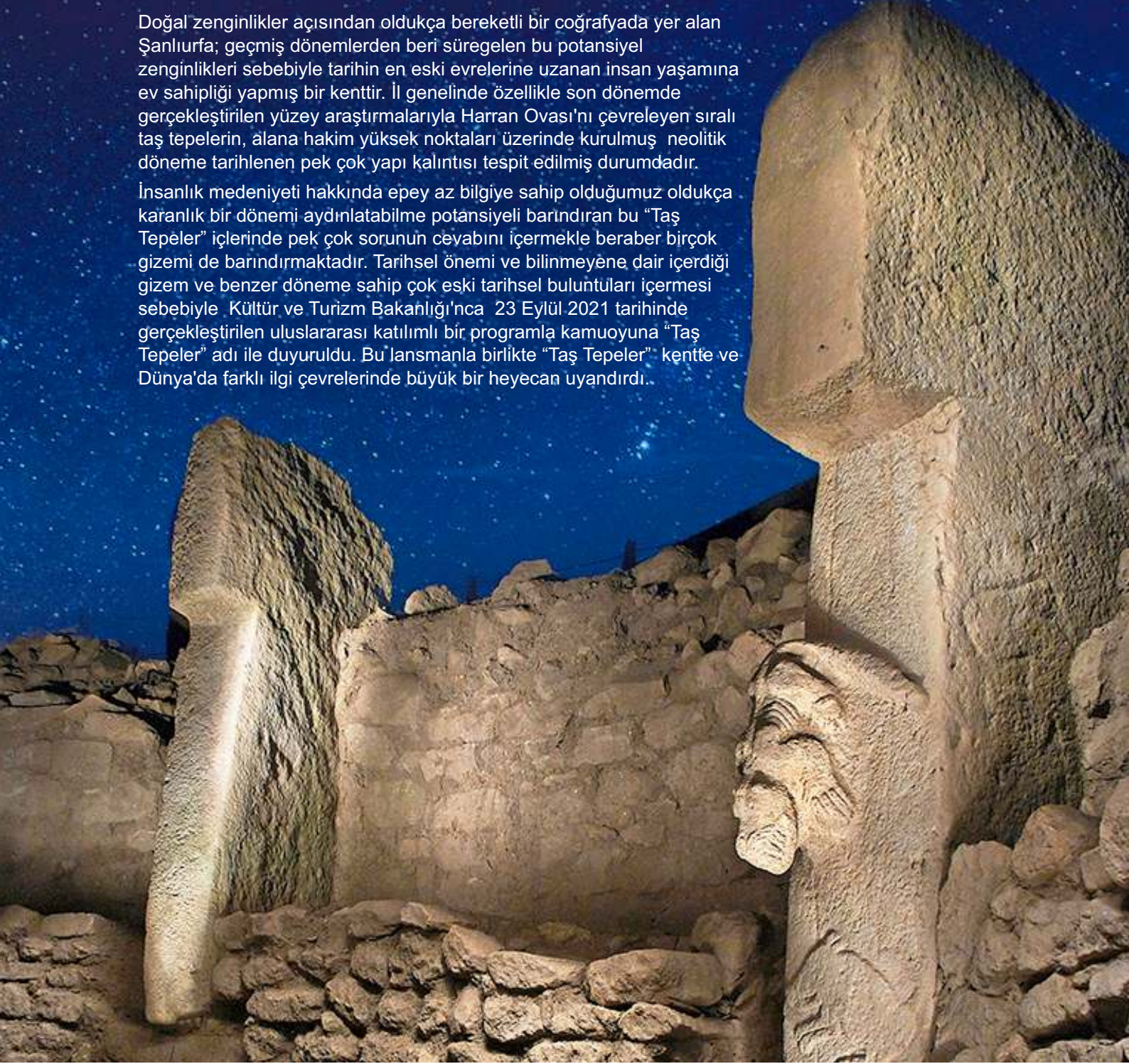

Mustafa AKGÜL

Turizm Uzmanı - Tasarımcı - Fotoğraf Sanatçısı

Doğal zenginlikler açısından oldukça bereketli bir coğrafyada yer alan Şanlıurfa; geçmiş dönemlerden beri süregelen bu potansiyel zenginlikleri sebebiyle tarihin en eski evrelerine uzanan insan yaşamına ev sahipliği yapmış bir kenttir. İl genelinde özellikle son dönemde gerçekleştirilen yüzey araştırmalarıyla Harran Ovası'nı çevreleyen sıralı taş tepelerin, alana hakim yüksek noktaları üzerinde kurulmuş neolitik döneme tarihlenen pek çok yapı kalıntısı tespit edilmiş durumdadır.

İnsanlık medeniyeti hakkında epey az bilgiye sahip olduğumuz oldukça karanlık bir dönemi aydınlatılabilir potansiyeli barındıran bu "Taş Tepeler" içlerinde pek çok sorunun cevabını içermekle beraber birçok gizemi de barındırmaktadır. Tarihsel önemi ve bilinmeyene dair içerdiği gizem ve benzer döneme sahip çok eski tarihsel buluntuları içermesi sebebiyle Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca 23 Eylül 2021 tarihinde gerçekleştirilen uluslararası katılımlı bir programla kamuoyuna "Taş Tepeler" adı ile duyuruldu. Bu lansmanla birlikte "Taş Tepeler" kentte ve Dünya'da farklı ilgi çevrelerinde büyük bir heyecan uyandırdı.

1

2

20. yüzyılın sonlarına doğru bölgede yoğunlaşan yüzey taramaları neticesinde bugüne kadar Şanlıurfa'da 30'u aşkın noktada neolitik döneme tarihlenen buluntuların bulunduğu alan tespit edilmiş durumdadır. Yakın dönemde ise bu neolitik dönem izleri taşıyan alanlarda yürütülen yüzey kazıları neticesinde bazı önemli buluntularla beraber Göbeklitepe'dekilere oldukça benzer yapıda çok sayıda t biçimli steller tespit edilmiştir. Bu çerçevede belirlenen 12 önemli alan, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve TGA tarafından organize edilen geniş katılımlı bir program ile "Taş Tepeler" adıyla kamuoyuna duyurulmuştur. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın öncülüğünde yürütülen kazı ve altyapı çalışmalarıyla insanlık tarihinin belki de en karanlık sayfalarını aydınlatma potansiyeli taşıyan bu alanlar ve taşıdıkları yüksek turistik ilgi potansiyel sayesinde Şanlıurfa'yı yeniden Dünya gündemine taşıyacak fırsatlar barındırmaktadır.

Taş Tepeler, Yukarı Fırat-Dicle Havzası içerisinde yer alan Şanlıurfa'da, Göbeklitepe ve yakın çevresindeki diğer on bir arkeolojik alandan oluşan sit alanları topluluğudur. Aynı coğrafyada yaşayan ortak bir kültürün ürünü olarak değerlendirilebilecek bu neolitik alanlar; Göbeklitepe, Karahantepe, Harbetsuvan Tepesi, Gürcütepe, Kurttepesi, Taşlıtepe, Sefertepe, Ayanlar, Yoğunburç, Sayburç, Çakmaktepe ve Yeni Mahalle höyüğünü de kapsayacak şekilde ortak bir çatı altında "Taş Tepeler" olarak isimlendirilmiştir. Taş Tepeler yaklaşık olarak 200 kilometrekarelik bir alana yayılan ve insanlık tarihi için büyük önem taşıyan, bu arkeolojik sit alanlarında yürütülen kazılarda ortaya çıkan buluntularla, tarih öncesi dönemdeki insanların

Fotoğraf Yazıları

1

*Karahantepe AA Yapısından bir görünüm
2021 / Fotoğraf: Mustafa Akgül*

2

*"Taş Tepeler" lansmanı 23 Eylül 2021 tarihinde
Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi bahçesinde
gerçekleştirildi.*

günlük yaşamına düşünce yapısına ve inançlarına dair önemli bilgiler edinilmesi beklenmektedir. Döneme ait herhangi bir anlatının günümüze ulaşmadığı ve yazının henüz kullanılmadığı bu karanlık döneme ışık tutması beklenen bu alanlar ilkel dönem insan yaşamı anlamı noktasında da oldukça değer taşımaktadır.

Ülkemizde şimdiye kadar başlatılmış olan en büyük arkeolojik kazı ve araştırma projesi sayılan "Şanlıurfa Neolitik Çağ Araştırmaları Projesi" kapsamında Taş Tepeler'de yürütülen arkeolojik kazılarının ilerleyen aşamalarında Şanlıurfa'yı pek çok kez bilim dünyasının gündemine oturtacak kadar önemli bulguların ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Bu proje akademik alanda; Çukurova, Ankara, Hacattepe, İstanbul, Ege, Batman, Harran, Bilecik Şeyh Edebali, Hacı Bayram Veli, Gaziantep ve Anadolu Üniversitelerinin desteği ile ortak yürütülmekte ve İstanbul Üniversitesi, Harran Üniversitesi ve Ankara Bilim Üniversitesi arasında arkeoloji alanında doğrudan iş birliği protokolleri ile yürütülmektedir.

Uluslararası alanda ise 5 ayrı ülkeden 8 ayrı üniversite ile 4 uluslararası akademi, enstitü ve müze de bu projeye dahil edilmiştir. Japonya, Rusya, Almanya, İngiltere ve Fransa ile bu kapsamda geniş bir uluslararası yelpaze oluşturularak bu sayede Dünya'nın en önemli arkeolojik kazı projesinin uluslararası alanda geniş yankı ve deste bulması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ayrıca 2023 yılında Uluslararası Dünya Arkeoloji Kongresi'nin Şanlıurfa'da gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Şanlıurfa Neolitik Çağ Araştırmaları Projesi kapsamında 2021-2024 yılları arasında gerçekleştirilmesi planlanan ilk etabında; Göbeklitepe, Karahantepe, Sayburç Yeni Mahalle ve Sefertepe dışında Ayanlar, Yoğunburç, Harbetsuvan, Kurt Tepesi ve Taşlıtepe yerleşimlerinde de kazılara da başlanmıştır.

Proje kapsamında kazı alanlarının turizme etkin bir şekilde hizmet vermesi için ziyaretçi karşılama ve tanıtım merkezleri, sergi ve çevre düzenleme projeleri, ulaşım ve altyapı düzenlemeleri yanında çok sayıda uluslararası katılımlı toplantı ve etkinliklerin hayata geçirilmesi planlanmakta ve bunlar için ilk etapta toplam 200 milyon lira civarında bir kamu yatırımı yapılması düşünülmektedir.

Taştepeler içerisinde yer alan arkeolojik kazı alanlarında şu ana kadar ortaya çıkarılan ilk buluntular çerçevesinde değerlendirildiğinde iki önemli ören yeri öne çıkmaktadır. Bunlar; Dünya'nın en eski tapınağı olarak anılan Göbeklitepe ve henüz kazının ilk dönemleri olmasına rağmen oldukça verimli ilerleyen Karahantepe'dir.

3 Taştepeler kapsamında değerlendirilen 12 Neolitik Yerleşim yerinin Uydu görüntüsü üzerindeki konumları

4 Taştepeler Lansmanı kapsamında gerçekleştirilen Arkeoloji Kongresi katılımcılarının Sefertepe'yi ziyareti | 2021

Tarihin Sıfır Noktası **GÖBEKLİTEPE**

Uygun Ziyaret Saatleri

Açılış Saati: 09:00
Kapanış Saati: 17:30
Gişe Kapanış Saati: 17:00

Ulaşım Seçenekleri

Hususi Araç
Tur Otobüsler
100'nolu Toplu
Taşıma Araçları
Taksi

Konum

İl Merkezine 20 Km
kuzeydoğusundaki
Örencik Köyü
Yakınları

5

İnsanlık tarihinin en önemli keşfi kabul edilen Göbeklitepe, Şanlıurfa'nın 20 kilometre kuzeydoğusundaki Örencik Köyü yakınlarında, yaklaşık 300 metre çapında ve 15 metre yüksekliğinde bir tepe olup Harran Ovasına doğru geniş görüş alanına hâkim bir konumda yer almaktadır.

Göbeklitepe, günümüzden 11.500 yıl öncesine tarihlenen, henüz avcı ve toplayıcı tarzda yaşam süren insanların inşa ettiği bir inanç merkezi olarak kabul edilmektedir. Göbeklitepe alanındaki ilk yüzey araştırması, 1963 yılında İstanbul ve Chicago Üniversitesi'nden Prof. Dr. Halit Çambel ve Prof. Dr. R. J. Braidwood tarafından yürütülmekte olan bir proje kapsamında yapılmış olup o tarihte Göbeklitepe'nin bulunduğu alandan yontma taş aletleri toplanarak bu önemli alanlara dair ilk kayıtlar oluşturulmuştur.

1995 yılında Şanlıurfa Müze Müdürlüğü, İstanbul Üniversitesi ve Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün katılımıyla; ortak bir kazı çalışmasına başlanmıştır. Kazı çalışmaları Alman Arkeoloji Enstitüsü adına Prof. Dr. Klaus Schmidt başkanlığında 2014 yılına kadar devam etmiştir. Büyük bir fedakârlıkla yürütülen kazıda ortaya çıkan ilk buluntularla özellikle arkeoloji camiasında Dünya çapında bir yankıya sebep olmuş,

Şanlıurfa'yı insanlık tarihinde çok önemli bir noktada olduğunu ortaya koymuştur. Prof. Dr. Klaus Schmidt'in ölümünden sonra kazılar Şanlıurfa Müze Müdürlüğü tarafından Prof. Dr. Necmi Karul başkanlığında yürütülmektedir.

Anadolu'nun önemli Neolitik Çağ merkezleri arasında sayılan bu yerin, "İlk Üretimciğe Geçiş Evresi"nin ilk aşamalarını gösteren bir merkez olduğu kazılarla anlaşılmıştır. Burada bulunan bulgular neticesinde bilinenin aksine tarımın insan ırkının yerleşik hayata geçişinin sebebi değil sonucu olduğunu ve avcı toplayıcı topluluklarında sistematik ve kapsamlı bir inanç sistemleri olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer bir ifadeyle, günümüz insanına göre karanlık çağlarda yaşanan bu insanların inançları uğruna yerleşik hayata geçtiği ve tarıma başladığını ortaya koymuştur.

Günümüze ulaşan en eski kült merkezi kalıntıları teşkil eden Göbeklitepe'de ki "T" biçimli dikilitaşların uzunlukları 3 ila 5 m arasında değişmektedir, ağırlıkları yaklaşık olarak 10 ton olup oldukça ilkel koşullarda yaşam süren kalabalıklar tarafından şaşırtıcı bir biçimde simetrik bir düzende ve gelişmiş bir mimari disiplinle yerleştirilmişlerdir. Höyüğün güney yamacında "T" biçimli iki büyük dikmenin yanında ortaya çıkarılan Neolitik dönem duvarların daha geç bir evrede yapıldıkları saptanmıştır. Yapılardaki mimari öğeler tapınak işlevini görmektedir.

Stellerle çevrilen her dairesel alanın merkezinde kendi başına iki adet dikme bulunur. Bunlar kendilerini çevreleyen dikmelerden daha kalın olup yüzeyleri özenle hazırlanmış, her biri hayvan motifleriyle dekore edilmiştir.

Göbeklitepe bir yerleşme değil, törensel amaçlar için tasarlanmış bir alan olduğu düşünülse de son kazılarda özellikle Göbeklitepe'nin son evrelerinde yerleşime yönelik bazı yapı kalıntılarına da rastlanılmış durumdadır. Neolitik dönem insanların bu ibadet alanını bin küsur yıllık bir kullanımdan sonra insan elleriyle kapatmış olması diğer bir şaşırtıcı durumdur. Bu durum uzun yıllar bölgede yaygın şekilde inanılan bu inanç şeklinin zamanla değiştiği, yeni bir dinin bölgede hüküm sürmeye başladığı veya o dönem insanların çeşitli sebeplerle bölgeden ayrılmak zorunda kaldıkları hususunu akıllara getirmektedir.

Fotoğraf Yazıları

- 4 Göbeklitepe'de Gün batımı
2020 / Fotoğraf: Mustafa Akgül
- 5 Göbeklitepe D Yapısı içerisinde yer alan bir stel
üzerinde işlenmiş hayvan figürleri detayı
- 6 Göbeklitepe C Yapısı Genel Görünümü

Doğuş Grubu'nun sponsorluk desteğiyle kazı alanına 1 km mesafede; ziyaretçi karşılama merkezi, kafeterya, tuvalet, hediyelik satış yeri, canlandırma merkezi, giriş gişeleri ve otopark inşa edilmiş durumdadır. Pandemi döneminin kısıtlayıcı koşullarına rağmen 2020 yılında Dünya'nın farklı ülkelerinden 500 bin kişi tarafından ziyaret edilmiş olan Göbeklitepe aynı zamanda pek çok çevre tarafından "Dünya'nın En Önemli Arkeolojik Alanı" olarak ta değerlendirilmekte, ulusal ve uluslararası basın tarafında büyük ilgi çekmektedir. 2018 yılı Temmuz ayında Bahreyn'de düzenlenen 42. Dünya Mirası Toplantısı'nda Türkiye'den 18. varlık olarak UNESCO Dünya Mirası Daimi Listesine alınmıştır. Ayrıca Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından Türkiye'de 2019 yılı "Göbeklitepe Yılı" olarak ilan edilmiş bu çerçevede yurt içinde ve Dünya'nın önemli kentlerinde Göbeklitepe temalı etkinlikler yapılmış ve bu çalışmalar geniş yankı uyandırmıştır.

Fotoğraf Yazıları

7 Göbeklitepe üzerine inşa edilen koruma amaçlı çatının havadan görüntüsü (Fotoğraf : Müze Arşivi)

8 Göbeklitepe, Sinevizyon Salonu'nun içerisinde ziyaretçilere 3D lightmapping tekniğiyle etkileyici bir sunum yapılmakta

Eskiçağlardan Günümüze Işık **KARAHANTEPE**

Uygun Ziyaret Saatleri

Başlangıç: 09:00
Bitiş: 17:00

Ulaşım Seçenekleri

Hulusi Araç
Taksi
Tur Otobüsleri

Konum

İl Merkezine 50 Km
kuzeydoğusundaki
Kargalı Köyü Yakınları

10

Karahantepe ise; Şanlıurfa kent merkezine 50 km. Göbeklitepe'ye 40 km mesafede, Tek Tek Dağları Milli Parkı içerisinde bulunan Kargalı Mahallesi (Köyü)'nde 1997 yılında alanda yürütülen bir yüzey taraması sırasında keşfedilmiştir. Karahantepe; denizden 500 mt. yükseklikte, Harran Ovası'nın doğusundaki yükseltileri üzerinde, Göbeklitepe gibi alana hakim bir noktada kuruludur.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteği ile İstanbul Üniversitesi tarafından alanda başlatılan arkeolojik kazı, 140 dönümlük geniş bir alanda yayılım göstermektedir. 2019 yılında Prof. Dr. Necmi Karul başkanlığında başlayan kazıda ilk etapta yüzeyde onlarca tapınak yapısı ve 300'e yakın stel tespit edilmiş durumdadır.

Karahantepe arkeolojik kazısının henüz 2. yılında ören yerinde 4 farklı yapı içerisinde oldukça önemli buluntular gün yüzüne çıkarılmıştır. Bu yapılar içerisinde gerçekleştirilen kazılarda neolitik dönem

insan yaşamına dair önemli ipuçları barındıran bazı insan ve hayvan figürleri tespit edilmiş ve Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi'nde yeni açılan Karahantepe adlı salonda sergilenmeye başlamıştır.

Alanda yürütülen kazılar neticesinde ortaya çıkan buluntuların Göbeklitepe dönemi insanının sosyal yaşam, inanç ve düşünce tarzına dair önemli çıkarımların yapılmasını sağlayacağı ve insanoğlunun uzak geçmişini bir miktar daha aydınlatacağı düşünülmektedir.

Günümüzde kazıların aktif olarak devam ettiği ören yerinin kuzey yamacında bir ziyaretçi karşılama merkezi, müstemilatı ve otopark inşaatı sürmekte olup ziyaretçi kabulüne başlanmış durumdadır.

Karahantepe'de İlk Göze Çarpan Unsurlar

Her iki yapı kalıntısı da MÖ. 9-10 binli yıllara kadar geçmişe dayandığı tespit edilmiş durumdadır. Birbirine çağdaş sayılabilecek bu iki yapı işlevsellik ve mimari açıdan da pek çok benzerlik

göstermektedir. T biçiminde stellerle çevrili tapınaklardaki üslup ve yapı benzerliği, mekan sahiplerinin ortak veya benzer bir inancı paylaştıklarını, teknolojik birikimleri benzer ve birbirine yakın sosyal yaşamlar sürdüren topluluklar oldukları düşünülmektedir. Pek çok benzeşim barındırmasına rağmen mevcut kalıntılara daha yakından bakıldığında göze çarpan farklılıklar aslında bu iki yapının farklı dünyaların insanları tarafından inşa edildiğini de akıllara getirmektedir.

Mevcut buluntular ışığında Göbeklitepe ile Karahantepe'nin karşılaştırıldığında ilk göze çarpan unsur Göbeklitepe'nin daha çok tekil kullanıma mahsus yapı topluluklarından ibaret iken Karahantepe'de daha çoğul ve farklı evreler için işlevlendirilmiş kompleks bir yapı topluluğundan söz etmek mümkündür. Karahantepe'de gün yüzüne çıkarılmış bu yapıların birbiri ile bağlantılı ve ardışık bir düzende süre gelen bir ritüele yönelik inşa edilmiş yapılar olabileceği düşünülmektedir. Alanda gerçekleştirilmiş olan jeoradar taramaları ve çekilen hava fotoğrafları ile 30'un üzerinde t biçimli stellerle çevrelenmiş dairesel formda tapınaklarda keşfedilmiş durumdadır. Bu durumda Karahantepe'nin daha geniş bir alanda yayılım gösteren ve daha kompleks bir yapı topluluğu olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kazısı tamamlanmış yapılara bakıldığında Göbeklitepe'de farklı alanlardan koparılarak taşıma yoluyla alana getirilen devasa taş blokların işlenmesiyle elde edilen steller yan duvarlarla desteklenerek bir labirent görünümüne sahip dairesel formda, bağımsız bölümlerden oluşmuş iken Karahantepe'de

bu dairesel veya biraz daha köşelimsi formlarda inşa edilmiş benzer yapılara ek olarak ana kayaya oyulu stellerin bulunduğu devasa bir yapı da gün yüzüne çıkarılmış durumdadır. Batı duvarı ana kayaya oyulu olan bu yapının diğer duvarları ise Göbeklitepe'deki örneğinden farklı olarak steller arasına daha eski stellerden veya yapım esnasında hasar görmüş olan düz kaya şeklindeki stel parçalarından 2 katlı sekiler yapılmış ve bu alanda belki de aynı anda yüzlerce kişinin izleyerek katılabileceği geniş bir ritüel alanı oluşturulmuştur. Karahantepe'deki ana ritüel alanı olarak ifade edebileceğimiz yapının ana kayaya oyulu havuz içerisindeki dikmelerin olduğu bölümle de bağlantısı bulunmaktadır. Bu ek yapının içerisinde en dikkat çekici unsur on adet insan boyutundaki dikmelere nazır durumda batı duvarına işlenmiş kıvrımlı yılan gövdeli insan başlı bir kabartmadır. Bu etkileyici kabartma akıllara hemen; bölgeye özgü ilgi çekici mitolojik bir unsur olan Şahmaran'ın belki de ilk örneği olabileceğini akıllara getirmektedir. Bu kabartmada işlenmiş olan figür bölge mitolojilerinde farklı devirlerde farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Genelde kadın olarak tasvir edilen, başı insan gövdesi yılan olan bu yaratık Karahantepe'de erkek haliyle karşımıza çıkmaktadır.

Karahantepe'de göze çarpan bir diğer unsur; Göbeklitepe'de ki betimlemeler hayvan figürlerinden ibaret iken burada daha çok insan figürleri yarı insan yarı hayvan figürleri ile insan ve hayvanların beraber betimlendiği figürlerin varlığıdır. Öyle ki Göbeklitepe'de insan betimlemesine neredeyse hiç rastlanmazken, Karahantepe'de insan figürü ön

12

plandadır.

Karahan tepedeki ana yapının kullanımına son verilmesiyle beraber üstünün kapatılmasında da izlenen yıkıcı üslupta bir başka farklılık olarak göze çarpmaktadır. Bu durum Karahantepe'nin büyük oranda yok edilme güdüsüyle üstünün örtülmüş olabileceğini düşündürmektedir. Göbeklitepe'de yapının üzerinin kapatılması daha korumacı bir üslupla yapılırken Karahantepe'de stellerin yan devrilmesi veya yüksek alanlardan aşağı doğru yuvarlanarak yapıya zarar verilmesinin ardından üstleri taşıma usulü taş ve toprak dolgu malzemeleriyle örtülmüş, üstleri ise açılmasını zorlaştıracak bir şekilde geniş yassı taşlarla kapatılmış olduğu uzmanlarca tespit edilmiş durumdadır.

Tüm bu farklılıklara rağmen Karahantepe'yi Göbeklitepe'den veya benzer bulgulara sahip diğer Taştepeler'inden tamamen ayrı düşünmekte doğru değildir. Hiç şüphesiz bu tepelerde bulunan yapılar aynı kültürün ve düşünce sisteminin ürünüdür. Kendi içerisinde detaylarda içerdiği küçük farklılıklar bize hakkında çok az şey bildiğimiz dönem insanı hakkında önemli ipuçları sunacaktır. Çok yakın bir gelecekte Şanlıurfa Dünya genelinde adından sık bahsedilen önemli bir merkez halini alması yüksek bir ihtimal dahilindedir. Bu yolla Şanlıurfa insanlık inanç tarihindeki önemini bir kez daha vurgulamış olacaktır. İnsanlık açısından bu kadar önemi olan Taştepeleri hala görmediyseniz, insanlık tarihinin yeniden yazılmaya başlandığı bu gizemli mekanların keşfine tanıklık etmek ve bu keşiflerle inanç tarihindeki tartışmasız önemini bir kez daha taçlandıran Şanlıurfa'ya otantik bir seyahat için vakit ayırmalısınız. Size tavsiyemiz önünüzdeki en yakın tatil döneminde mutlaka planınızı bu önemli mekanları göreceğiniz şekilde şimdiden kurgulamanızı tavsiye ederiz.

13

Fotoğraf Yazıları

- 9 Karahantepe ana ritüel alanı (AA) yapısından bir görünüm 2021 / Fotoğraf: Mustafa Akgül
- 10 Karahantepe'de gün yüzüne çıkarılmış olan Leopar ve İnsan heykeli, günümüzde Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir.
- 11 Karahantepe AA yapısı ile bağlantılı olarak inşa edilen ana kayaya oyulu kült alanı (AB)
- 12 Karahantepe ana ritüel alanı (AA) yapısı ve bağlantılı olduğu (AB) nın havadan görünümü
- 13 Göbeklitepe C yapısının havadan görünümü

Söyleşi

Büyükşehir Belediye Başkanı Zeynel Abidin BEYAZGÜL ile Şanlıurfa Üzerine...

El-Ruha Aktüel olarak, ilk sayımızı hazırlarken Otel Genel Müdürümüz İsmail Küçük ve Bilgi İşlem Müdürü Ali Sak olarak, Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Zeynel Abidin Beyazgül'ün bu toprakların eşsiz kültürel mirasına saygı ve sevgisini, kentin tarih ve sosyal ve kültürel birikimini ne kadar önemseydiğini de bildiğimizden kendisiyle kısa bir röportaj gerçekleştirmek istedik.

Urfa'da doğup Urfa'da büyüyen başarılı bir idareci olarak yaşadığınız bu kenti nasıl tanımlarsınız?

- Şanlıurfa tarihi ve kültürü üzerine ciltlerle kitap yazılacak kadar kadim bir geçmişe ve derinliğe sahiptir. Kısaca anlatmak gerekirse:

İnanç ve kültürlerin toprağında doğduğu, medeniyetlerin kavşağında bulunduğu, ilk buğdayın ovasında ekildiği, mimarinin ve kadim dinlerin ilk defa tapınaklarında şekillendiği, yanık ve içli nağmelerin yanık seslerde türküye dönüştüğü, tarihin başlangıç noktasıdır Şanlıurfa...

Ateşle suyun, acıyla tatlının, sevgi ve kardeşliğin dahası farklılıkların ahengini yansıtan; sahip olduğu bu tarihsel ve kültürel birikimi ile dünya kültürel mirasına giren müstesna bir şehirdir Şanlıurfa...

Urfa, taşı toprağı tarihle yoğrulan ve tarihin her döneminde mutlaka izi bulunan; şehrin genelinde ortaya çıkan her arkeolojik bulguda, tarihin yeniden yazılmasına vesile olup tarihe kaynaklık eden, tarihin gelecekle buluştuğu kadim bir şehirdir.

Eski Urfa civarında bir bütün olarak karşımıza çıkan çarşı ve hanlarda yüzyılların biriktirerek getirdiği uhuvveti görmek mümkündür. Bu çarşı ve hanlar sizi otantik ve mistik bir yolculuğa çıkartır adeta.

Şanlıurfa'nın en önemli kültürel değerleri sizce nelerdir. Şanlıurfa'yı Şanlıurfa yapan hususlar nelerdir?

- Sabrın zirvesi Hz. Eyyüp Peygamber'in çilegahı, mucizeler sahibi Hz. İbrahim'in mekânı, ateşin suya dönüştüğü Halilü'r-Rahman Gölü, muazzam

mimarisiyle Güney Doğunun Efes'i Şuayb Şehri, 12 bin yıllık geçmişine tarihin yeniden yazılmasına vesile olan Göbeklitepe ve yakın bir zamanda keşfedilen Karahantepe, Dünyanın ilk üniversitesi olarak kabul edilen Harran, Haleplibahçe dolaylarında yapılan kazılarda gün yüzüne çıkarılan Amazon Kraliçeleri Mozaikleri, Urfa'nın dünyaya sunduğu eşsiz değerlerdir. Aynı zamanda Urfa, dünyanın en büyük açık hava müzesidir. Soğmatar, Şuayıp şehri ve Bazda Mağaraları'yla da büyüğü ve gizemli bir merkezdir. Şanlıurfa; kelaynak kuşları, güzel gözlü ceylanları, barışın sembolü güvercinleri ve soylu Arap atlarıyla türkülere, şiirlere ilham kaynağı olmuş doğayla barışık müstesna bir şehirdir. Şanlıurfa sahip olduğu bu tarihsel ve kültürel birikimi ile dünya kültür mirasına giren bir şehirdir.

Şanlıurfa'nın turizm potansiyelini nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Şanlıurfa'mız coğrafi konumu, tarihi değerleri, kültürel zenginlikleri ve doğal güzellikleriyle turizmin bütün potansiyellerini içinde barındıran bir konumda bulunmaktadır.

Şanlıurfa; Karacadağ Kayak Merkezi ile "Kış Turizmi", Karaali Kaplıcaları ile "Termal Turizmi", Karacadağ ve Tektek Dağları'ndaki özgün flora ve bozkırlarda gezen ceylanlarıyla "Doğa ve Yayla Turizmi", Cennet suyunun karıştığı durgun ve serin Fırat suyuyla buluşan sahil şeritleri ve Saklı Cennet Halfeti tekne

turları ile "Göl, Sahil ve Su Sporları Turizmi", Urfa'ya, özgü keklik, kelaynak ve güvercinleri ile "Ornitoloji Turizmi", Geleneksel el sanatları, Mutfak zenginliği ve damak lezzeti, Dünyaya nam salmış musiki ustaları, Yaşanan ve yaşatılan otantik ve mistik yapıyla "Kültür Turizmi" gibi turizm çeşitliliğinde önemli bir potansiyele sahiptir.

Son dönemde Şanlıurfa kültür mirası ve turizm adına ne gibi gelişmeler olduğunu okuyucularımızla paylaşmak ister misiniz?

- Şanlıurfa, Neolitik dönemi aydınlatan önemli şehirlere aittir. Nevalıçori ve Göbeklitepe kazıları arkeoloji dünyasını heyecanlandırmıştı. Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un da Karahantepe'ye ilişkin, "Muhtemelen de dünyada tekrar ses getiren yeni bir keşfimiz olacak diye düşünüyorum" dediği gibi artık Göbeklitepe ile beraber Karahantepe kazıları ve buluntularıyla Neolitik kültürden bahsedeceğiz. Her iki kazı yakın gelecekte insanlık tarihinin en önemli dönüştürmelerinden biri olan yerleşik yaşamın başlangıcında Şanlıurfa'nın yerini tüm dünyaya gösterecek nitelikte. Kısa sürede yapılan çalışmalar Karahantepe'yi daha çok konuşacağımıza benziyor. Yüzyılımızın en önemli arkeolojik keşfi olarak kabul edilen Göbeklitepe ve aynı döneme ait olduğu tespit edilen Karahantepe gibi sit alanları ile Urfa; günümüzde "Dünyada en çok arkeolojik kazı

yapılması gereken yer" niteliğini hala korumakta ve dünya arkeolojisi içerisinde önemli ve özel bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

Şanlıurfa'nın turizm potansiyelinin daha da gelişmesi için ne gibi proje ve uygulamalarınız bulunmaktadır?

- Âdeta bir "Müze Şehir" görünümüne sahip olan Şanlıurfa'nın bu potansiyel ve zenginliğinin iyi şekilde planlanıp değerlendirilmesi ve dizayn edilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığımız ve Valiliğimizle beraber yeni vizyonlar oluşturmaktayız.

Türkiye'nin en büyük müze kompleksinin de yer aldığı turizm adasındaki kentsel sit alanında "Korunması Gerekli Kültür Varlığı" olarak tescilli 922 adet tarihi ev bulunuyor. UNESCO Dünya Kültür Mirasının geçici listesinde yer alan geleneksel taş yapı mimarisinin saray güzelliğindeki örneklerini barındıran tarihi "Urfa Evleri"ni UNESCO'nun belirlediği kriterlere göre düzenlenme ve restorasyon çalışması yaparak kalıcı listede yer almasını hedefliyoruz.

Eski Urfa olarak bilinen bölgede 17 ayrı sokakta tarihi dokuya zarar vermeden başlattığımız "sokak sağlıklılaştırma" çalışmalarını sürdürüyoruz. Bunun yanında "Hacı Kamil Konağı", "Tarihi Millet Hastahanesi", "Sakıbın Köşkü" gibi değerli yapılarımızı da restore ediyor, işlevlendiriyor ve halkın hizmetine sunuyoruz.

Halilü'r-Rahman ve Eyyüp Peygamber makamını birbirine bağlayacak olan "Kültür ve Turizm Yolu Projesi" kapsamında Büyükşehir Belediyesi tarafından bölgede kamulaştırma çalışmalarıyla beraber yıkım çalışmalarına başlandı. Şanlıurfa'da kültür turizmi ve tarihe yolculuk adıyla başlatılan "Kültür ve Turizm Yolu Projesi" ile iki makam birbirine bağlanacak. Bir taraftan sabır makamı bir taraftan sevgi ve cömertlik makamı Halilü'r-Rahman (Balıklıgöl) Platosu birbirine bağlanmış olacak.

Tabi bu alanda çalışmalarımız sadece restore etmekle kalmıyor, aynı şekilde Şanlıurfa'ya yeni meydanlar, yeşil alanlar kazandırmak için tarihi şehir merkezinde hasarlı olan ve tarihi dokuyu bozan betonarme yapıların yıkım çalışmalarını bir bir gerçekleştirerek meydanlarımızı ortaya çıkarmaya devam ediyoruz. Teknik ekibimizle planlı bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kadim şehrimizin

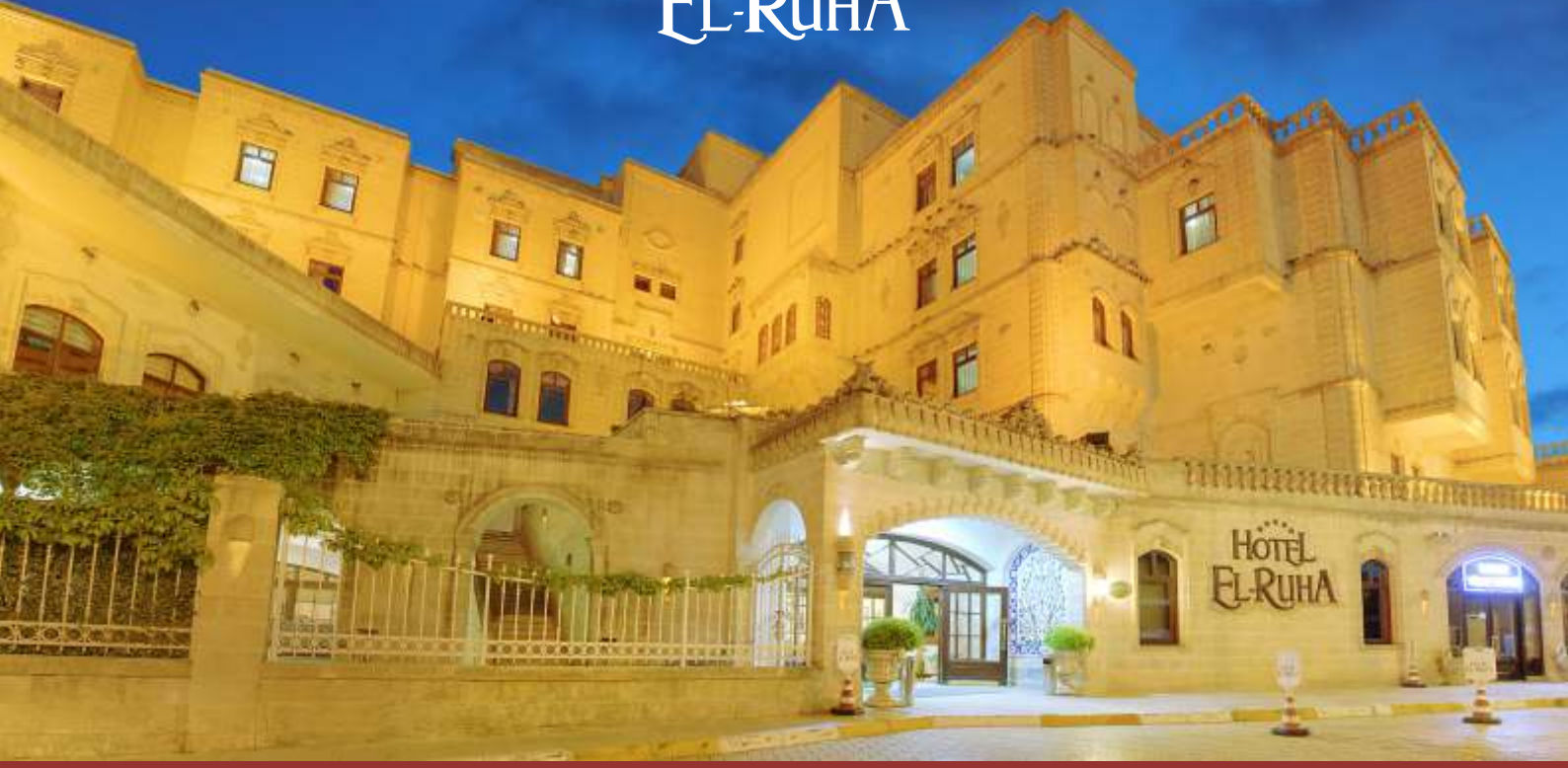
gerçek kimliğini ortaya çıkarmak için güneyden başladık, kalenin arkasında 300 niteliksiz konutu yıkarak çok güzel bir çehreye bürünmesini sağladık. Aynı şekilde Kızılkoyun'da gecekonduların yıkılarak 3. yüzyıla ait kaya mezarlarının yer aldığı "nekropol"ün çevre düzenlemesini tamamlayarak tarihi alanın devamını sağladık.

Tarihi şehrin kuzeyinde Sarayönü bölgesinde Kızılay Meydan Projesi kapsamında; ilk olarak eski Şanmed binası olarak bilinen yapının yıkım işlemlerini gerçekleştirdik. Daha sonra Kızılay Binası ile Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası eski binasının da yıkım işlemlerini tamamladık. Bu alanla ilgili mimari proje yarışması düzenledik ve dereceye girenlere ödülleri taktik ettik. Son olarak Belediye eski binasını yıktık ve burada yapacağımız düzenlemeyle her şeyin en güzeline layık olan şanlı hemşehrilerimize yeni bir meydan daha kazandırıyoruz.

Peygamberler Şehri Şanlıurfa'ya hizmet etmek bizim için ibadet kadar değerlidir. Şehrimizin kültür ve turizm değerlerini görmeleri ve misafir severliğimizi yaşamaları için tüm dünyayı Şanlıurfa'ya bekliyoruz. Bu vesileyle tüm Şanlıurfalılara ve Şanlıurfa dostlarına selâm, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Bizler yoğun takvimine rağmen vakit ayırarak sorularımızı içtenlikle cevaplayan Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanımız Zeynel Abidin Beyazgül'e El-Ruha Ailesi olarak içtenlikle teşekkür eder, hizmet yolunda başarılar dileriz.

HOTEL EL-RUHA

Dünya'nın En Eski Kentinde Duygular Taşlarda Dile Geliyor...

El-Ruha'da Tarihi Yaşayın...

Efsanelerin gizemini, inancın izlerini taşıyan, geçmiş ile geleceğin buluştuğu Şanlıurfa'da tarihi mimari dokuya uygun olarak Urfa taşıyla yapılan, saray niteliğinde bir mekân; Hotel El-Ruha...

Tarihin Kucağında...

Şanlıurfa tarihi kent merkezinde; şehrin ruhu sayılan Balıklıgölü, Kaleyi, Aynzeliha Gölü ve Bahçesini, Dünya'da benzeri olmayan savaşçı Amazon Kraliçeleri mozaiklerinin sergilendiği Halepli Bahçe'yi gören; Doğal mağaralarıyla ve geleneksel mimarisıyla tarihi ve mistik bir atmosfer; Hotel El-Ruha...

Eviniz kadar rahat

Standart ve suit odalarıyla, 200 yatak kapasitesi...

İnancın ve aşkın efsaneleştiği Balıklıgöl ve Kale manzaralı özgün odalar...

Odalar

Isıtma ve soğutma sistemi, 24 saat oda servisi, mini bar, müzik yayını, televizyon, uydu TV yayını, kablolu internet, yangın alarm sistemi, telefon, kasa ve fön makinesinin yer aldığı odalarda huzur ve rahatı doyasıya yaşayın...

Zengin mutfak

Çok özel mutfağıyla usta aşçılardan, güzel ve temiz bir ortamda, Şanlıurfa ve Dünya mutfağından lezzetli yemekler ve tatlılar...

A'la carte servis

"Rehavi Kahvaltı Salonu"nda açık büfede zengin çeşit ve yöresel kahvaltılıklar siz değerli misafirlerimizi bekliyor.

Hizmetler

Business Center, çamaşırhane, kuru temizleme, doktor, kuaför, satış ünitesi, uyandırma servisi, gazete standı, otopark, rehberlik-danışmanlık...

Urfa Sıra Gecesi

Yöre kültürünün önemli bir geleneği olan; sohbet, yemek ve müziğin yer aldığı "Geleneksel Şanlıurfa Sıra Geceleri"ni mağarada doyasıya yaşarken; Otantik müzik ve yöresel menüler ile çiğköfte'nin tadını yıllarca unutamayacaksınız...

Akabe Düğün ve Balo Salonu

Kızılköyün Toplantı Salonu

Karaköyün Toplantı Salonu

Toplantı ve Davetler

Akabe, Kızılköyün, Karaköyün, Aynzeliha, Halepli ve Rehavi salonları; kongre, toplantı, seminer, kokteyl, ziyafet, düğün organizasyonları için her türlü teknik donanıma sahip mekânlar...

Sağlık Kulübü

Sağlıklı bir yaşam için keyifli bir mola...

- Masajla vücudunuza sağlık ve cildinize güzellik katacağınız "Tarihi Osmanlı Hamamı",
- Günün yorgunluğunu atatacağınız "Sauna" ve "Fin Hamamı",
- Sağlıklı yaşam için, modern âletlerin yer aldığı "Jimnastik Salonu",

Bilardo, masa tenisi, air hokey ile eğlence ve sporun zevkini; Hotel El-Ruha'da doyasıya keyifle yaşayın!

Rehavi Toplantı Salonu

Halepli Restaurant

Bizden Haberler

TÜRES Yönetiminde Yer Aldık

TÜRES 9. Olağan Genel Kurulu Yapıldı

Tüm Restoranlar ve Turizmciiler Derneği (TÜRES) 9. Olağan Genel Kurulu üyelerin katılımıyla TÜRES Genel Merkezinde gerçekleştirildi. Yapılan Genel Kurulda mevcut Genel Başkan Urfalı Ramazan Bingöl yeniden Genel Başkanlığa seçildi. Listede Hotel El-Ruha Yönetim Kurulu Başkan Vekili, İstanbul Barosu'nun tanınmış Avukatlarından Ahmet Küçük'te yer aldı.

Tüm Restoranlar ve Turizmciiler Derneği, 9. kez genel başkanını seçti. Mevcut başkan Ramazan Bingöl üyelerin takdiriyle 3 yıllığına yeniden TÜRES'in genel başkanı oldu.

Yeniden Genel Başkanlığa seçilen Ramazan Bingöl yaptığı konuşmada özetle şu konuların altını çizdi:

TÜRES yeni yönetimiyle yüzde 60 oranında daha da gençleşti ve önümüzdeki dönemde çok daha güçlü bir şekilde emin adımlarla yoluna devam edecek. TÜRES kurulduğu günden bu yana hem sektörün sorunlarına çözüm bulmak hem de yeme içme kültürümüzün önce ülkemizde sonra da dünyada hak ettiği yeri bulması için faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu perspektifle yeni dönemde de önemli çalışmaların altına imzamızı atacağız

TÜRES YÖNETİM KURULU

Türes
TÜM RESTORANLAR VE TURİZMCİLER DERNEĞİ

Eşsiz Mimarisiyle Hotel El-Ruha Hercai Dizi Setinde...

Hotel El-Ruha Son dönemin en sevilen dizilerinden Hercai dizisine, film platosu oldu. Şanlıurfa'ya gelen dizi ekibi kentin mimari dokusu ve atmosferiyle öne çıkan Hotel Elruha'da konaklamayı tercih etti. Otelimin atmosferinden oldukça etkilenen ekip filmin bazı önemli sahnelerini otelde çekimi gerçekleştirildi.

ATV'nin en popüler dizisi olan Hercai, sezon finali olan 11'inci bölümünden bazı sahneler zengin tarihsel birikimi ve dokusuyla doğal bir film platosu olan Şanlıurfa'da gerçekleşti. Şanlıurfa'nın önemli mekanlarında çekimi gerçekleştirilen bu bölüm 05.06.2021 tarihinde ATV ekranlarında yayınlandı. Büyük beğeni toplayan filmin başrol oyuncularından Miran'ın (Akın Akınöz), Reyhan'ın (Ebru Şahin) Şanlıurfa'ya kaçırılışının işlendiği bölümde, Şanlıurfa'dan birkaç sahneye yer verildi. Kentin tarihi meydanlarından biri olan 58 Meydanı'nda başlayan çekimlere, Halil ür-Rahman Gölü (Balıklıgöl), Seyir Tepesi, Göbeklitepe ve kentin büyüleyici atmosferine sahip Hotel El-Ruha'da gerçekleştirildi. Urfalıların yoğun sevgi ve ilgisi altında çekilen sahnelerde oyuncular ve set ekibi zaman zaman zor anlar yaşasa da çekim ve set ekibi filme olan ilgiden memnun kaldı.

Şanlıurfa'daki çekimlerle ilgili genel bilgileri aktaran MİA Yapım Koordinatörü Samet Akdeniz, gösterilen ilgiye şaşırdıklarını ve çok memnun kaldıklarını ve Urfa'ya mutlaka tekrar gelmeyi düşündüklerini aktardı. "İleriki bölümlerde çekimlerimizi tekrar Urfa'da yapmayı düşünüyoruz. Bizi çok mutlu etti burası. Kesinlikle bir daha geliriz." Diyen Akdeniz Kentin genel atmosferini, mimarisini ve Göbeklitepe'yi çok beğendiklerini aktardı. MİA Yapım Genel Koordinatörü Suat Erdoğan ise, Oyuncuların yoğun ilgiye çok şaşırdıklarını şu cümlelerle aktardı. "Çok memnunlar, ilkin şaşırdılar. Biz onlara ilk Hotel El-Ruha'ya gelin dedik, Otelin terasına çıktık. Oyuncular da otel önünde toplanan kalabalığı görünce çok şaşırdılar, bu ilgiyi beklemiyorlardı. Güzel oldu, inşallah böyle devam eder. şekilde konuştu.

Temizlik ve hijyeni ile öne çıkan

Hotel El-Ruha, Güvenli Turizm Sertifikası Aldı

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı tarafından önerilen Güvenli Turizm Sertifikası, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından hijyenle ilgili tüm standartları karşılaması nedeniyle Hotel El-Ruha'ya verildi.

Kente tarihi alanları yakınlığı ve benzersiz mimarisi ile en çok tercih edilen otellerden biri olan Hotel El-Ruha, kentin en hijyenik otellerinden biri olarak ta ön plana çıkmakta. Pandemi süreciyle birlikte önem kazanan hijyen kurallarına uyan işletmeler yerli ve yabancı turistlerin ilk kriteri arasında yer alıyor.

Pandemi koşullarına uygun olarak revize edilen karşılama ve resepsiyon hizmetlerinde işleyiş şöyle; El-Ruha Otele girişte konukları dezenfekte istasyonu karşılıyor. Otel müşterilerinin valizleri ve kıyafetleri titizlikle dezenfekte ediliyor. Otele giren müşterilerin ateşleri ölçülürken, gerektiğinde sosyal mesafenin korunması hususunda sözlü ve görsel uyarılar yapılıyor. Yine otelin tüm ortak kullanım alanları odaları ve mutfağı sık sık ULV dezenfekte pompası ile sterilize ediliyor. Otel de ayrıca konuklardan birinde koronavirüs belirtileri olması durumunda, sağlık ekipleri gelene kadar kullanılmak üzere izolasyon odası da yer alıyor.

Hotel El-Ruha Mutfağından Yepyeni Bir Lezzet

Şişte Kadayıf

Şanlıurfa'nın unutulmaya yüz tutmuş yöresel lezzetlerine geniş bir şekilde menüsünde yer veren ve kente gastronomi yolunda önemli bir destek sunan Hotel El-Ruha, bu kez yeni bir lezzeti konuklarına sunmaya başladı.

Şanlıurfa'ya gelen yerli ve yabancı turistlerin uğrak mekanı olan ELRUHA Otel'in maharetli aşçılarının, 3 ayı aşkın süredir denemelerini sürdürdüğü ve 'Şişte Kadayıf' adını verdiği özel tatlı, sipariş üzerine konuklarına sunulmaya başlandı.

Şanlıurfa'nın yöresel yemeklerini kentte konuklarına sunan ilk ve tek otel olan ELRUHA Otel, kentin yöresel lezzetlerine bir yenisini ekledi.

Kadayıfı Şişte Pişiriyor.

'Şişte Kadayıf' tatlısı ile ilgili bilgi veren ELRUHA Otel Baş Aşçısı Adem Rat 'Kadayıfı şişte pişirerek fark yaratıyoruz' dedi.

3 aylık deneme sürecinin ardından kadayıfı kebab şişine saplayıp mangalda pişiren Adem Rat 'Yeni tatlı çeşidimiz kısa sürede ilgi odağı oldu. Müşterilerimizden sipariş alıyoruz. Tatlımız hem mideye, hem göze hitap ediyor' dedi.

Tatlı ve Kebap Lezzeti

Şişte Kadayıfla Birleşti.

Hotel El-Ruha Genel Müdürü İsmail Küçük ise, kentin mutfağının çok köklü bir tarihe sahip olduğunu belirtti. Bu köklü geçmişe sahip özel mutfağa katkı sağlamak için çaba sarf ettiklerini ifade eden Küçük 'Otelimizde kentimizin birçok yöresel lezzetlerine yer veriyoruz. Tarihi Urfa mimarisinin en güzel örneği olan otelimizde, yöresel lezzetlerle konuklarımıza gerçek Urfa atmosferini her anlamda yaşıatıyoruz.

Tüm bunların yanında sadece geçmişimizle kalmıyor, Urfa mutfağının geleceğine de katkı sağlamak adına yeni sunumlar ve lezzetler keşfediyoruz. Şanlıurfa denince akla kebab ve tatlı geliyor. Bu iki lezzeti 'Şişte Kadayıf' adını verdiğimiz yeni lezzet ile birleştirdik. Bu yeni lezzeti kentimize kazandırdığımız için mutluyuz' dedi.

Bizden Haberler

"Hotel El-Ruha" otantik mimarisi ve 5 yıldızlı konforuyla misafirlerin rahatı ve konforu için her türlü ayrıntının düşünüldüğü yatak odalarında Balıklıgöl ve Urfa Kalesi, Müzeler ve Haleplibahçe manzarasıyla tarihe tanıklık edilebilmektedir.

30 Ocak – 2 Şubat

Emmit Fuarına katılım sağladık

Hotel Elruha'da Düğün, kına, nişan, toplantı ve etkinliklerinize uygun farklı salon seçenekleriyle seçkin misafirlerine hizmet sunmaktadır.

İşte son dönemde ağırlamış olduğumuz bazı misafirlerimiz...

16 Temmuz

Gazeteci Mesut Yar

30 Ocak

Çinli Sanatçı Xiao Zhang

Çinli Sanatçı Xiao Zhang

24 Aralık

Sanatçı Oktay Kaynarca

24 Mart

Sanatçı Ozan Güven

24 Ekim

Bosna Hersek Cumhurbaşkanı Bakir Izetbegović

30 Ağustos

30 Ağustos Zafer Bayramı Resepsiyonu

30 Ağustos

30 Ağustos Zafer Bayramı Resepsiyonu

30 Ağustos Zafer Bayramı Resepsiyonu

10 Şubat

Cumhurbaşkanımızın Eşi Emine Erdoğan

08 Mart

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu

26 Ocak

Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş

19 Eylül

Kuveyt Büyükelçisi Ghassan Abdulbari

Şanlıurfa'dan Sanatçı Portresi:

Ressam M. Nihat KÜRKÇÜOĞLU

M. Nihat Kürkçüoğlu 1946 yılında Urfa'da doğdu. Bekir Sıtkı Bey'in ve İslim Hanım'ın beş erkek çocuğunun en büyüğüdür. Kadriye Hanım ile evli olup çocukları Yusuf, M. Akif ve Betül'dür.

Sanatçı; ilk, orta ve lise tahsilini Urfa'da tamamladı. Urfa Lisesi ve Urfa Öğretmen Lisesi'ni bitirdi. 1967-1976 yılları arasında Urfa'da sınıf öğretmeniği yaparken çalıştığı okulları resim ve yazılarla donattı. 1970'li yıllarda halkın sevdiği peyzaj, natürmort ve çocuk portreleri türlerinde çalıştığı tablolar İstanbul, Ankara, Adana ve Gaziantep resim piyasalarında yer aldı. Bilhassa "Ağlayan Çocuk" ve "Gülen Çocuk" tablolarının röprodüksiyonları tüm yurttaki büyük ilgi gördü. Şanlıurfa'yı tanıtan birçok tablosu afişlerde, kartpostallarda ve dergi kapaklarında yer aldı.

1976 yılında Urfa Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü'ne fotoğrafçı olarak geçti. 1982 yılında dönemin Urfa Valisi Erdoğan Cebeci tarafından Hükümet Konağı'nda kendisine kurulan atölyede Urfa tabloları yapmaya başladı. Daha sonra görev yapan Valilerden Alpaslan Karacan, T. Ziyaeddin Akbulut, Şahabettin

Dünyanın hiçbir kentinde bir ressam, kendi doğduğu şehrin kültürünü yansıtan beş yüz tablo yapmamıştır. Bu açıdan Kürkçüoğlu ilkler arasında yer almaktadır.

Harput döneminde bu atölyede çalışmalarına devam etti. Yaptığı tablolar günümüzde Şanlıurfa Hükümet Konağı'nda yer almaktadır.

1997 yılında memurluktan emekliye ayrıldı. Özel atölyesinde resim çalışmalarını devam ettirdi. Elli yılı aşkın süredir aralıksız resim çalışarak ürettiği Urfa konulu beş yüz adet üzerinde yağlı boya tabloyu memleketine kazandırmış ve bunlardan bir kısmını Şanlıurfa Valiliği'ne armağan etmiştir.

Şanlıurfa'nın tarihî, mimarî değerlerini, sokaklarını, el sanatlarını, çarşılarını ve insanlarını, kısacası Şanlıurfa kültürünü tablolarında yaşatan ve bu değerleri gelecek nesillere aktaran Ressam Kürkçüoğlu'nun amacı Şanlıurfa'yı tablolarla dünyaya tanıtmaktır.

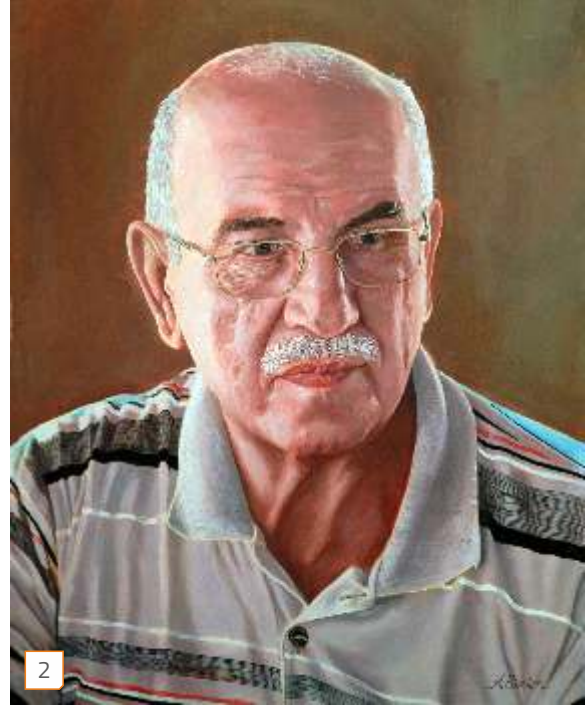
1

Şanlıurfa, Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Gaziantep, Mardin, Diyarbakır, Adapazarı, İzmir, Suriye (Haseki) gibi çeşitli yerlerde defalarca kişisel sergiler açan ve karma sergilere katılan Kürkçüoğlu'nun eserleri hep beğeni almıştır. Tanınmış ressamlarımızdan Şefik Bursalı, sanatçının 15 Haziran 1987 tarihinde Ankara'da açılan sergisini gezerken görüşlerini: "Bu tablolar beni şaşırttı. Kendimi dünya müzelerinde hissediyorum." Cümleleriyle dile getirmiştir. Kürkçüoğlu'na Akademiden hangi dönemde mezun olduğunu soran, onun lise mezunu çekirdekten yetişme bir ressam olduğunu öğrenen Şefik Bursalı'nın şaşkınlığı büsbütün artmıştır. İki tablosu Kültür Bakanlığı koleksiyonuna alınarak Devlet Resim ve Heykel Müzesi'nde sergilenen M. Nihat Kürkçüoğlu'nun birçok tablosu, başta eski Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman DEMİREL olmak üzere çeşitli kademelerdeki devlet büyüklerine takdim edilmiştir. Ayrıca sanatçının birçok özel koleksiyonda tabloları bulunmaktadır.

M. Nihat Kürkçüoğlu, 1987 yılında Şanlıurfa Belediyesi'nin "Şair Nâbî Sanat Ödülü"ne, 1991 yılında Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı'nın "ŞURKAV Kültür ve Sanat Ödülü"ne, 2014 yılında Kanal Urfa TV tarafından yılın sanatçısı ödülüne layık görüldü.

2005 yılında, 170 tablosundan oluşan "Renk Renk Şanlıurfa" isimli resim kataloğu Başkan Dr. A. Eşref FAKİBABA döneminde Şanlıurfa Belediyesi tarafından bastırılmıştır. 2015 yılında, 279 tablosunun yer aldığı "M. Nihat Kürkçüoğlu Fırçasından Şanlıurfa" isimli resim kataloğu Başkan Fevzi DEMİRKOL döneminde Haliliye Belediyesi tarafından bastırılmıştır.

Geçmişin ve günümüzün Urfa'sını gelecek kuşaklara aktaran önemli birer belge olarak çalıştığı yağlıboya tablolarını Şanlıurfa'ya ödenmesi gereken mütevazı bir vefa borcu olarak değerlendiren Kürkçüoğlu, en

2

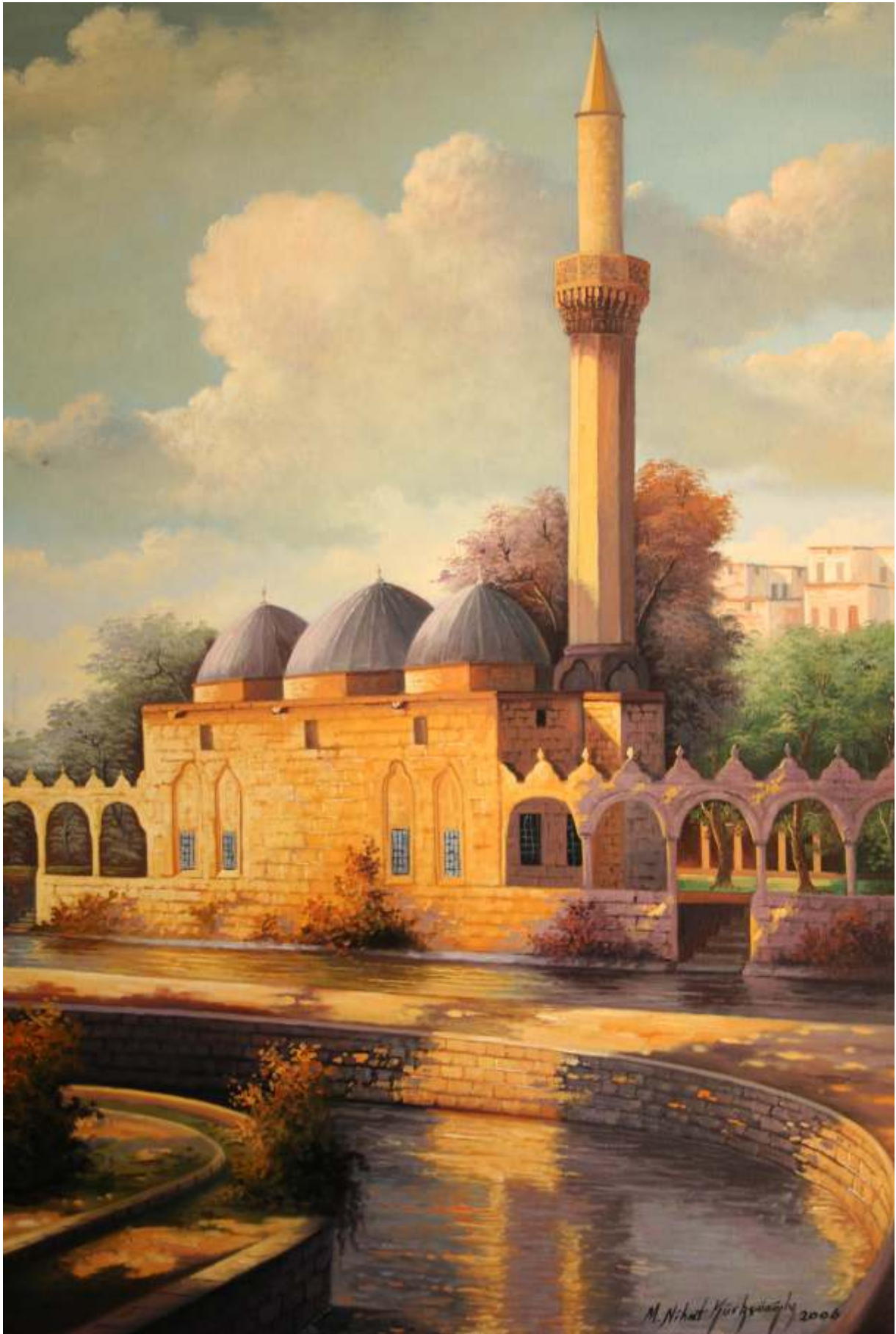
büyük arzusunun en kısa zamanda Urfa'nın tarihinin ve kültürünün yansıtıldığı tabloların yer aldığı "Şanlıurfa Resim Müzesi"ne kavuşması olduğunu belirtmektedir.

Dünyanın hiçbir kentinde bir ressam, kendi doğduğu şehrin kültürünü yansıtan beş yüz tablo yapmamıştır. Bu açıdan Kürkçüoğlu ilkler arasında yer almaktadır. Şanlıurfa Belediyesi, sanatçının tablolarının röprodüksiyonunu uzun yıllar afiş olarak basarak Türkiye'nin her tarafına göndermiştir.

Şanlıurfa üstüne pek çok şiir, hoyrat yazılmış, türküler ve şarkılar bestelenmiştir. M. Nihat Kürkçüoğlu ise yıllardır Urfa'nın gizemini tuvallere nakşederek, tarihi şehrin yakıcı güneşinin sıcaklığını, sokaklarını aydınlatan parlak ışığını, sıcakkanlı insanını, örfünü, adetini, gelenek ve göreneklerini tablolara aktararak gelecek nesillere birer belge olarak sunmaya çalışmıştır. Halen Şanlıurfa'daki atölyesinde resim çalışmalarına devam etmektedir.

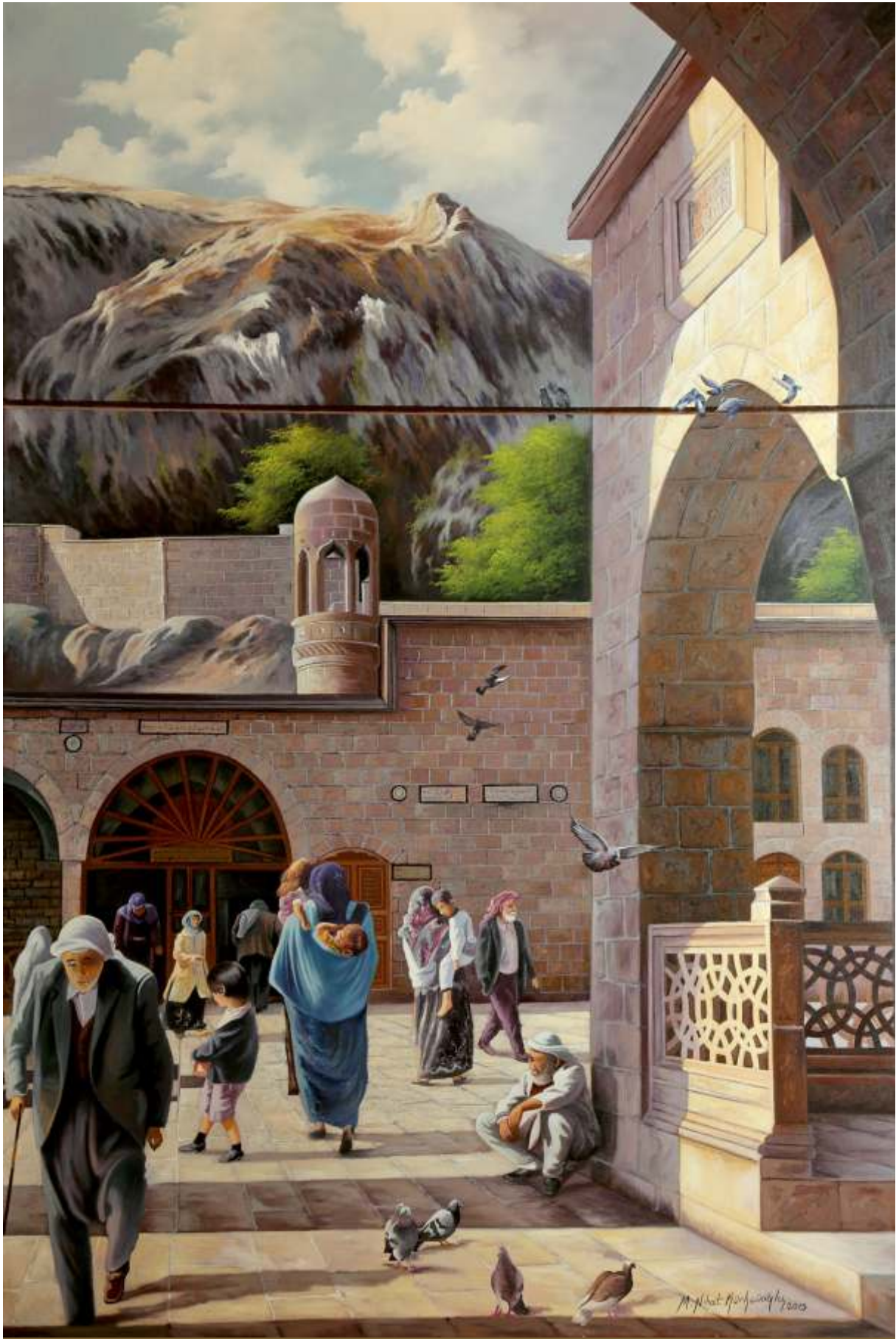
Fotoğraf Yazıları

- 1 *Ressam M. Nihat Kürkçüoğlu'nun Ressam Abdurahman Birden tarafından yapılan yağlıboya portresi*
- 2 *Gazeteci Tayfun Talipoğlu ve Ressam Fikret Otyam'ın 1996 yılında Ressam M. Nihat Kürkçüoğlu Atölyesini ziyareti*

M. Nihat Kurbanoglu 2006

Gezelim Görelim

Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi

Şanlıurfa'da bir arkeoloji müzesi açılması fikri 1948 yılında oluşmaya başlamış ve mevcut eserler Atatürk İlkokulu'nda bir depoda toplanarak müzenin kuruluşu ile ilgili ilk teşebbüs gerçekleşmiştir. Daha sonra 1956 yılında Şehit Nusret İlkokulu'nda bir yer ayrılarak eserler burada depolanmıştır.

1965 yılında Şehitlik mevkiinde, 1500 m²'lik bir alan üzerinde müze binası yapılmış ve 1967 yılında müdürlük haline getirilen "Şanlıurfa Müzesi" 1969 yılında ziyarete açılmıştır. 2015 yılına kadar faaliyetini bu binada sürdüren Şanlıurfa Müzesi'nde arkeolojik ve etnografik eserler yer almıştır.

Eser sayısı artınca müze binası yetersiz kaldığından, Balıklıgöl'ün kuzeyinde Haleplibahçe'de 2012-2014 yılları arasında yeni müze binası inşa edilmiştir. "Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi"nin yeni binasının açılışı 24 Mayıs 2015 tarihinde gerçekleşmiştir.

Haleplibahçe'de yer alan Müze kompleksi 60.000 m²'lik bir araziden oluşmaktadır. Bu arazi üzerinde yer alan Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi 3 katlı olup 32.000 m² kapalı alandan oluşmaktadır. Yine bu alanda Haleplibahçe'de ortaya çıkan mozaikler ile Şanlıurfa'da bulunan diğer mozaiklerin sergilendiği 6.000 m² alanda "Mozaik Müzesi" ve her iki müze arasında deneysel arkeolojik çalışmaların yapılabileceği "Arkeopark" yer almaktadır.

Müze; Dünyanın en eski tapınağının bulunduğu Göbeklitepe kazı alanında ortaya çıkarılan 12.000 yıl öncesine ait eserler ile Asur, Babil, Hitit, Roma, Bizans, Emevi, Eyyübi Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait eserler sergilenmektedir. Ayrıca etnografik eserler de bulunmaktadır. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi depolarında bulunan yaklaşık 65.000 eserden 5.000 eser sergilenmekte olup depodaki eserlerin dönüşümlü olarak sergilenmesi

planlanmıştır. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi eser sayısı ve bina büyüklüğü ile Türkiye'nin en büyük müzesidir. 1992 yılında Balıklıgöl'de bulunan Dünyanın 12.000 yıllık en eski heykeli "Urfa Adamı" da burada sergilenmektedir.

Arkeoloji Müzesi içerisinde sergi salonları dışında resim, fotoğraf, heykel vb. sergilerin yapılabileceği sergi salonu, tanıtım filmlerinin gösterildiği sinevizyon salonları, kütüphane, depo alanları, laboratuvar, çocuk oyun alanları ve hediyelik eşya satış üniteleri de yer almaktadır. Ayrıca müzenin giriş kısmında 1000 araçlık kapalı otopark ile halkın ve ziyaretçilerin kullanımına açık 400 kişilik cafe-restoran bulunmaktadır.

Arkeoloji Müzesi Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlıdır.

*Adres: Haleplibahçe mevki,
Eyyübiye/ Şanlıurfa*

Yaşayan Bir Gelenek Urfa Sıra Gecesi

Ögr. Gör. S. Sabri KÜRKÇÜOĞLU
Eğitimci - Fotoğraf Sanatçısı

Günümüzde Şanlıurfa'ya gelen misafirlerin geleneksel sıra gecelerini deneyimleyip yorgunluğunu eşsiz lezzetler ve yöresel müzik eşliğinde atabileceği mekânların başında "El-Ruha Mağarası" ile "Panorama Teras" gelmektedir.

1

2

GELENEKSEL URFA SIRA GECESİ ve MÜZİK

Şanlıurfa, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olup zengin bir kültür birikimine sahiptir.

Şanlıurfa'da müziğin gelişmesi, yaygınlaşması, yaşatılması ve yeni eserlerle yeni sanatçıların ortaya çıkışında en önemli faktör "sıra geceleri", "oda toplanmaları" ve "dağ yatı geceleri"dir. Urfalıların müziğe olan kabiliyetleri ve tutkuları sonucunda, tarihi şehrin şöhretinde müziğin de payı olmuştur.

"Sıra gecesi" geleneği Şanlıurfa'ya özgü bir arkadaş buluşması ve toplanma adeti olup uzun yıllardan beri sürdürülmektedir. Genellikle kış gecelerinde, yaşları birbirine yakın arkadaş gruplarının her hafta başka bir arkadaşın evinde olmak üzere, haftada bir akşam, belirli bir niteliğe ve düzene göre sıra ile yaptıkları toplantılara Şanlıurfa'da "sıra gecesi" denmektedir. Genç yaşından itibaren sıra gecesine katılan Urfalı, bu gecelerde gelenek ve göreneklerini, müzik kültürünü, toplumsal yaşam kurallarını, saygıyı, hoşgörüyü ve dayanışmayı öğrenmektedir.

Sıra gecesinin yapılacağı yere, önceden belirlenen toplanma saatine uyularak gidilir. Sıraya katılanlar, sıra gecesinin kurallarına uymak zorundadır. Sıra grubunun seçilen başkanı sıra gecesinin yönetimini üstlenir ve kurallara uymayanlara kararlaştırılmış cezaları uygular.

Sıra gecelerinin en önemli fonksiyonlarından biri sohbetir. Sıra gecelerinde konuşulan konular sıra gezenlerin mesleklerine, kültür seviyelerine, tahsillerine göre değişiklik arz etse de sırada; sağlık, eğitim, ekonomi, sanat, edebiyat, siyaset, dini konular, şehrin sorunları ile Türkiye ve dünya meseleleri gibi her konu konuşulur. Bazı sıra gecelerine, sıradakilerin merak ettikleri veya ilgi duydukları konunun uzmanı bir misafir özellikle çağrılır ve onun sohbeti dinlenerek istifade edilmeye çalışılır.

Adeta "halk konservatuvarı" niteliğindeki sıra geceleri, aynı zamanda usta-çırak geleneği içerisinde müziğin icra edildiği meşk ortamlarıdır. Enstrüman çalan ve

okuyucu kişilerin oluşturduğu “sıralar”da makam seyri içerisinde sistemli müzik icra edilir. Müzik faslı Rast veya Divan makamından başlayarak, Uşşak, Hicaz ve gecenin durumuna göre diğer makamlarla devam ederek Kürdi veya Rast makamıyla son bulur. Bu makamlar icra edilirken şarkılar, türküler, hoyrat ve gazel okunur. Müziğe ilgi duyan gençler, ustaları dinleyerek müzik bilgisi ve terbiyesini bu gecelerde alırlar. Kulaklar eğitilir, eller eğitilir ve diller eğitilir geceler boyu... Gelenek ve zarafet öğretilir dededen toruna... Sıra gecesinde müzik icra edilirken konuşmak ve sohbet etmek hoş karşılanmaz.

Her sıra gecesinde müzik icra edilir, diye bir kural da yoktur. Enstrüman çalan ve okuyucu kişilerden oluşan sıra gecelerinde bile müzik, gecenin ancak belli bir bölümünde icra edilir. Çünkü sıra gecesinin esas amacı; sohbettir, dayanışmadır, paylaşmadır.

Eski bir gelenek olan “dağ gezmeleri ve yatı”ya ise yılın her mevsiminde uzun süreli veya bir-iki geceliğine erkek arkadaş gruplarıyla gidilir. Urfa'nın güneyinde ve batısında yer alan dağlarda bulunan çok sayıda mağara bu iş için kullanılır. “Dağ yatı geceleri”nde yemek ve sohbetten sonra “Ahenk” denilen fasılda sazlar, cümbüşler çalar, gazel, hoyrat ve türküler okunur. Bu “ahenkler”e yaz gecelerinde komşu gruplar gazel, türkü ve hoyratlarla cevap verirler. Heyecanlı, neşeli ve zevkli atışmaların yer aldığı karşılıklı “ahenkler”in sabaha kadar devam ettiği olur.

Televizyonlarda veya çeşitli salon ve restoranlarda eğlenmek için düzenlenen müzikli gecelere de “sıra geces”i denilmektedir. “Sıra geces”i adıyla

düzenlenen, bu programlar arkadaş gruplarından oluşan geleneksel sıra gecesini olmayıp misafirlere sıra gecesinin sadece “müzik faslı” bölümü ve çiğköfte ikramı sunulmaktadır.

Şanlıurfa'da yüzyıllardan beri yaşanan ve günümüzde de yaygın olarak sürdürülen “Sıra geces”i yardımlaşmadır, dayanışmadır. “Sıra geces”i; hoşgörü, sevgi ve barış ortamıdır. “Sıra geces”i bir halk mektebidir. “Sıra geces”i nezih bir sohbet ortamıdır. “Sıra geces”i acıyı ve mutluluğu paylaşmaktır. “Sıra geces”i tanışmaktır, kaynaşmaktır. “Sıra geces”i bir “halk konservatuarı”dır. “Sıra geces”i çok yönlü bir sivil toplum kuruluşudur. “Sıra geces”i bir istişare toplantısıdır. “Sıra geces”i bilgilenme toplantılarıdır. “Sıra geces”i bir siyaset okuludur. “Sıra

gecesi” geleneklerin yaşatıldığı gecelerdir. “Sıra gecesi” Şanlıurfa'nın tanıtıldığı gecelerdir.

Geleneksel Urfa

Sıra Gecesinde İkram

Evlerde yapılan “Sıra”ya gelenlere ilk olarak “mırra” (acı kahve) ikram edilir. Çekirdek kahve kavrulup dövüldükten sonra, kaynatılıp süzülerek hazırlanan acı kahveye “mırra” denir. Bu kahve, kulpsuz “mekkavi” denilen özel fincanlarla misafirlere sunulur. Mırra, az miktarda konulur ve iki defa verilir. Acı kahvenin yapılması gibi içilmesinin de kendine has kuralları vardır. Kahveyi içen, kahve fincanını yere koymamalı ve mutlaka dağıtana geri vermelidir. Kahveyi içenin, fincanı yere veya masaya koyması, kahveyi verene saygısızlık sayılır. Eskiden bunun cezası kahveyi dağıtan bekârsa evlendirilmesi ya da fincanın altınla doldurulup ona verilmesiymiş. Bu kuralı bilmeyen misafirler, kahve fincanını yere koyarsa, bu kural hatırlatılır ve de hoş görülür. Acı kahveden sonra çay ikram edilir.

Sıra gecelerinde yemek olarak “çiğköfte” yapılır, mahalli yemeklerin ikram edildiği sıra geceleri de vardır. Ancak “çiğköfte” sıra gecelerinin değişmez yemeğidir. Çiğköftenin yanında ayran, bostana, cacık,

koruk salatası, çoban salatası gibi salatalar da ikram edilebilir. Sıra gecelerinde çiğköfteden sonra kadayıf, şıllık, katmer, baklava, daş ekmeği, küncülü akkıt, palıza, şire gibi mahalli tatlılardan herhangi biri ikram edilir.

Sıra gecelerinde ikram, çiğköfte ve tatlı olarak kararlaştırılmışsa, arkadaşlar arasında eşitlik olsun diye herkes bu kurala uymak zorundadır. İlave bir ikramda bulunana “bunu davet kabul ettik, bu nedenle sırayı tekrar yapacaksın” denilerek ceza verilir. Gece ilerleyip diğer ikramlar yapıldıktan sonra, sıra gecesinin sonuna geldiğini hatırlatmak için bir kez daha acı kahve verilir.

HOTEL EL-RUHA'DA SIRA GECESİ

Şanlıurfa'ya yapılacak bir seyahatte; Göbeklitepe'yi, Harran ve Soğmatar'ı görmek, Halfeti'de tekne turuna katılmak; Balıklıgöl'ün mistik ve ruhani havasını yaşayıp Hz. İbrahim'in doğduğu mağarayı ziyaret etmek, göldeki kutsal balıklara yem atmak; tarihi han ve sokaklar ile müzeleri gezmek, kaleye çıkıp tarihi Urfa'yı seyretmenin yanı sıra gezinin olmaz ise olmazı “SIRA GECESİ” programına katılmaktır.

Günümüzde Urfa'ya gelen misafirlerin sıra gecelerini deneyimleyip yorgunluğunu eşsiz lezzetler ve yöresel

8

müzik eşliğinde atabileceği mekanların başında Hotel El-Ruha'daki "El-Ruha Mağarası" ile yaz gecelerinde "El-Ruha Panorama Teras" gelmektedir.

Hotel El-Ruha'da duyguların, düşüncelerin, sevginin, ıstırapın, mutluluğun ve hayatın diğer özelliklerinin türkülere, hoyratlara, gazellere ince ince işlendiği Urfa havalarını "Sıra Gecesi"nde seçkin müzik ekibi eşliğinde zevkle dinleyebilirsiniz.

Hotel El-Ruha Şanlıurfa geleneksel halk kültürünün yemek ve müzik gibi özgün örneklerini en güzel biçimde misafirlerine sunmaktadır. Hotel El-Ruha'da bu özel gecelere katılıp, lezzetli yemekler ve çiğköfte eşliğinde Urfa Müziği ile geçireceğiniz mükemmel bir geceyi denemelisiniz.

Fotoğraf Yazıları

- 1 Hotel El-Ruha'da Büyük Mağara'da sıra gecesi
- 2 1800'lü yıllarda Urfa'da bir müzik heyeti
- 3 Kazancı Bedih ve Arkadaşlarının yer aldığı ŞURKAV Sıra Grubu, Fotoğraf: S.Sabri Kürkçüoğlu
- 4 Urfa Evinde Geleneksel Sıra gecesi, Fotoğraf S.Sabri Kürkçüoğlu
- 5 El-Ruha Büyük Mağara'da Sıra Geleneğini sürdüren bir grup, Fotoğraf: S.Sabri Kürkçüoğlu
- 6 Urfa Ahengi Müzik Grubu El-Ruha Büyük Marağara'da, Fotoğraf: S.Sabri Kürkçüoğlu
- 7 Sıra Gecesi'nin vazgeçilmez lezzeti Çiğköfte
- 8 Urfa'da Sıra Geleneğinin sürdüren sıra arkadaşları müzik faslı esnasında
- 9 El-Ruha Cafe inn Mağara'da Sıra Gecesi ekibi

9

Urfa Lezzetleri

ÇİĞKÖFTE

Şanlıurfa'da dost, akraba davetlerinde ve özel gecelerde, en sıcak ve doyumsuz sohbetlerin olmazsa olmaz lezzetidir Çiğköfte. Urfa'da çiğköfte diyince herkes için akan sular durur.

Farklı kent ve yörelerde yapılan pek çok farklı tarif olsa da, Urfa Etlü Çiğköftesi'nin lezzetine doyum olmaz. Çünkü isotun, bulgurun ve pek çok bitkinin yetiştiği özel bir coğrafyaya sahiptir Urfa...

Şimdi sizin için lezzetli bir "etli" çiğköfte tarifi hazırladık.

İşte Urfa Usulü Çiğköfte malzemeleri ve hazırlanışı;

Malzemeler (6-8 Kişilik) :

- 500 gr dövülmüş yağsız kuzu/koyun eti
- 6 çay bardağı köftelik ince bulgur
- 3 çay bardağı kuru isot (pul biber)
- 1 adet orta boy kuru soğan
- 1 tatlı kaşığı tuz
- 1 tatlı kaşığı tarçın
- 1 demet maydanoz
- 5-6 tane yeşil soğan
- 4 tane taze sarmısak
- 1 tatlı kaşığı domates salçası
- 1/2 çay kaşığı karabiber

Hazırlanışı :

Pul biber önceden bir kasede ıslatılarak mümkünse bir süre buzdolabında bekletilir. Dövülerek macun haline getirilmiş ve çındır denen sinirleri ayıklanmış olan et, pul biber, ince kıyılmış kuru soğan, sarmısak, tuz, tarçın köfte legeninde iyice karıştırılıp yarısı buzdolabına konur. Etin leğende kalan diğer yarısına bulgur yavaş yavaş ilave edilerek buz parçaları ile yoğrulmaya başlanır. Bulgurlar azıcık yumuşayınca etin buzdolabında bekletilen kısmı katılarak yoğrulmaya devam edilir.

10-15 dakika yoğrulduktan sonra köfte kıvama gelmişse azar azar soğuk su alınarak kuru olarak yoğrulan köfte iyice yumuşatılmaya başlanır. Macun kıvamına geldiğinde çok ince doğranmış maydanoz, yeşil soğan ve sarmısak eklenerek iyice karıştırılıp servis edilir. Çiğköfte ayran ile beraber has (marul) nane, tere, pırpırım, yarpuz (yabani nane), kuzu kulağı, beyaz lahana, turp, söğüş salatalık, domates ve ekşili (Urfa'ya özgü biber turşusu) ile afiyetle yenir.

Urfa çiğköftesi için en uygun mevsim havaların serin olduğu ve malzemelerinin bolca bulunabildiği eylül ile nisan ayları arasındır.

Çiğköfte kesinlikle taze malzemeler ile hazırlanarak bekletilmeden tüketilmelidir. Urfa çiğköftesi kalabalık sofraların ve muhabbet meclislerinin vazgeçilmez lezzetidir. Yanlış başına yenmez.

BORANI

Urfa mutfağının en lezzetli yemeklerinden biri olan Boranı; Kafkasya ülkeleri, Azerbeycan, İran'ın çeşitli kentlerinde ve Türkiye'nin farklı illerinde farklı malzeme ve tekniklerle hazırlanan bir yemektir. Yerli halkın severek yediği Boranı Şanlıurfa da temel olarak üç farklı reçete ile hazırlanmaktadır. Hazırlanışı ve içindeki malzemelerle birbirinden ayrışan bu eşsiz lezzetin Urfa sofralarında çok özel bir yere sahiptir.

Şanlıurfa yöresinde Boranı; Bakla ile Pencer (Pazı), bitkisinin sap kısmıyla yapılmasının yanında yörede "keme mantarı" olarak adlandırılan Terfezya Mantarı ile de yapılmaktadır.

Şanlıurfa Pencer (pazı) Boranısı etli ve köfteli (bulgurdan yapılan) olarak pazının saplarının kullanılmasıyla yapılan, sarmısaklı yoğurtla birlikte sunulan, hazırlanması zahmetli, emek ve ustalık gerektiren, yöresel bir ziyafet yemeğidir. Ayrıca yapımında Şanlıurfa Biberi (isot) ve Şanlıurfa'da üretilen ülke çapında bir üne sahip Urfa Sadeyağı kullanılır. Urfa Pencer (Pazı) Boranısı Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenmiş ve coğrafi işaret almıştır.

İşte sizin için damakları çatlatan, çıtır çıtır bir Boranı tarifi...

Malzemeler :

- 1 kg pazının kök kısımları
- 1 soğan
- 500 gr kuzu eti
- 100 gr nohut
- 100 gr ince bulgur
- 100 gr kuru lolaz (börülce)
- 40 gr tereyağı
- 1 tatlı kaşığı isot (toz biber)
- Tuz
- Karabiber

Hazırlanışı :

Nohut ve kuru lolaz (börülce) bol suda yıkayıp ayrı kaplarda şişmesi için bir gece önceden bekletin. Nohut ve lolazı bol suyla yıkayıp süzün ve geniş bir tencereye alın. Üzerini iki misli geçecek kadar su ilave edin.

Hububatlar yumuşayınca kadar pişirin. Süzüp bir kenarda bekletin. Bulguru ıslatıp rendelenmiş soğan, tuz ve karabiber ile yoğurun. Misket şeklinde köfteler hazırlayın.

Soğanı temizleyip kıyın. Tereyağını tencerede ısıtıp soğanı kavurun. Kuzu etini ekleyip suyunu çektirinceye kadar kavurun.

Yeterli miktarda et suyu ilave edip kaynatın. Önceden haşlayıp süzdüğünüz hububatları, pazının kök kısımlarını ve köfteleri ekleyip pazılar yumuşayınca kadar pişirin.

Tuz ve karabiber ile tatlandırın. Servis tabağına alıp üzerine tereyağında kızdırılmış isotu gezdirerek dökün. Taze biberiyeyle süsleyip servis yapın.

Şifa olsun...

El Sanatları Ünitesi

Geleneksel el sanatları ürünleri bir kentin önemli kültürel öğelerindendir. Bu ürünler yüzyıllarca birikimli bir şekilde gelişerek günümüze ulaşmış ve daha çok doğal malzemelerle el dokuma tezgahlarında dokunup, el işiyle süslenen; yün, pamuk ve ipekten üretilen yıllarca kullanabileceğiniz el emeği göz nuru ürünlerdir. Hotel Elruha içerisinde yer alan El sanatları Ünitesi; Şanlıurfa'nın sosyoekonomik açıdan dezavantajlı ev hanımlarının bütçesine katkı sağlamak amacıyla ürettikleri el işi ürünlerin tüketiciye ulaşmasını sağlamanın yanında Şanlıurfa'nın kültürel değerlerinin yaşatılmasına destek sağlamaktadır.

Hotel El-Ruha bir sosyal sorumluluk girişimi olarak hem bu kültürel değerlerin yaşatılması hem de dar gelirli kadınlarımıza katkı sağlaması amacıyla El Sanatları için bünyesinde bir satış ünitesi açmış ve Urfalı kadınlara bedelsiz olarak tahsis etmiştir.

Geleneksel Sıra Gecelerini Doyasıya Yaşamanız İçin
Hotel El-Ruha'da Erkenden Yerinizi Ayırmayı Unutmayın.

Pandemi koşullarına uygun olarak Doğal Mağara ve Panorama Teras'ta düzenlenen sıra gecelerinde yöresel müzik eşliğinde doyasıya eğlenecek, usta ellerle yoğrulan çiğköftemizin tadına ve kıvamına bayılacaksınız

Dergimiz Online verisyonuna mobil cihazlarınızdan ulaşmak için yan taraftaki karekodu okutarak ulaşabilirsiniz. El-Ruha Aktüel bir Hotel El-Ruha yayınıdır.

El-Ruha Aktüel İsteme Adresi
Telefon: +90(414) 215 4411
Faks: +90(414) 215 9988
Adres: Balıklıgöl Civarı Yeni Mh.
63200 Şanlıurfa / Türkiye